

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnstvu mesečno K 1 20, z dostavljanjem na dom K 1 50; s pošto celoletno K 20 —, polletno K 10 —, četrtletno K 5 —, mesečno K 1 70. Za inozemstvo celoletno K 30 —.

Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnstvo je v Frančiškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnstvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 303.

Francoski ministrski predsednik Monis in vojni minister Berteaux žrtve zrakoplovne katastrofe.

Posamezne številke „Jutra“ se prodajajo začenši z današnjim dnevom povsod samo po 6 vinarjev.

Ob času boja.

Poročali smo o žalostnem slučaju, ki se je zgodil pretekli teden na Ogrskem. Poslanec ogrske kmečke stranke, Achim, je napadal v svojem listu bivšega državnega tajnika Zsilinskega in njegovega brata. Ker napadov ni bilo konca, sta se napotila sinova Zsilinskega v stanovanje k Achimu in sta zahtevala zadoščenja. Achima pa je to tako razburilo, da je udaril enega iz sinov Zsilinskega v obraz. Drugi pravijo, Achim ni udaril, ampak da je bil le nejevoljen, ker je šele vstal in sta mlada človeka s silo vdrla v sobo. Razprava bo dokazala, ali je bilo tako ali tako. Resnica je, da je prišlo do prepira in do besede, da je potegnil eden iz sinov Zsilinskega samokres in je štirikrat ustrelil na Achima. Achima je bil težko ranjen, prepeljal so ga v bolnico, kjer je v enem dnevu umrl. Sinova Zsilinskega sta se jela silišči in so ju zaprli. V mestu je prišlo do demonstracij. Achim je baje pred smrtjo izjavil, da ni nikogar udaril. Pogreb je bil velik. Vse časopise je pisalo o tem dogodku.

Res žalosten dogodek, ki je zahteval človeške žrtve. Toda to je šele začetek. Pomislimo, kakše posledice bo to imelo za sinova Zsilinskega in kako bo to vplivalo na javno mnenje. V zadnjem času so ljudje v onem kraju kupili mnogo samokresov, zaradi varnosti je vlada prepovedala nositi orožje.

Dogodek se je sicer zgodil na Ogrskem in je dokaz žalostnih madžarskih razmer. Madžarski aristokratje ne dajo nimažarskim narodom narodnih pravic, svojemu narodu pa odrekajo politične pravice. Tako pride boj do skrajnosti in posledica takega boja so taki žalostni dogodki.

Pomen pa ima ta slučaj tudi za nas. Ob času, ko se je to zgodilo na Ogrskem, smo mi imeli opravka z žalostno slavim Krekovim govorom. Državno pravdnikarstvo je govor sicer v tisku konfisciralo, toda govor se in govoril pred nerazsodnimi ljudmi je je imel značaj javnega hujkanja. V tem oziru so sploh naši klerikalci v zadnji dobi dosegli rekord. Kam bi prišli, ako bi naprednjaki in napredni časopisi v tem sledili slabim klerikalnim zgledom! V svoji nadutosti in ošabnosti govore klerikalci o zmagah, ki jih niso dosegli. Laži raznašajo s svojimi časopisi po deželi in prepovedujejo napredne časopise, da bi se ne izvedela resnica. V dveh bitkah je zmagala Ljubljana, zato klerikalci zmerjajo napredno občinstvo z najgršimi psovskami. Poraženi in osramočeni —

se bahajo v svoji oholosti — s svojo močjo. V strahu pred prepodom žugajo z nasiljem, s pritiskom in z raznimi grožnjami. Kogar morejo denuncirajo, skušajo uničiti posamezne ljudi in cele okraje.

Začenja se volilni boj. Še dobre tri tedne imamo do volitev. Napredne slovenske vrste poidejo v boj na celi črti. Boj bo hud; kajti klerikalci, ki so se jim njihovi napadi na Ljubljano popolnoma ponesrečili, bodo skušali rešiti vsaj deželo. Tam se bodo hoteli maščevati za poraz v Ljubljani.

Narodna napredna stranka je razglasila svoje kandidature in ljudem našega mišljenja se ne bo težko odločiti. Vemo tudi, da bodo storili svojo dolžnost.

Naj bi bil ta naš boj lep in dostojen. Ne posnemajmo klerikalcev v njihovem dejanju. V zavesti, da gremo v boj za korist in napredek slovenskega naroda, storimo vsak svojo dolžnost. Naj nas ne ostraši klerikalno zmerjanje in hujkanje. Vemo, da se bodo godile tudi pri tej volitvi krivice, kakor so se doslej vedno, vemo, da bodo igrale prižnice in spovednice svojo vlogo, vemo da bodo šli duhovniki po hišah podpisovat glasovnice, da bodo s sovraštvom gledali na vse, ki se njihovemu pritisku ne bodo udali, da bodo pisarili laži o naprednih ljudeh in šuntali ljudi med seboj, vemo, da bodo delali kakor vselej. To je njih moč. Mi pa pojdimo v volilni boj s poštenimi sredstvi. Velike ideje napredka in kulture ne zmagujejo čez noč, zmagajo pa gotovo. In mi gremo na boj za te ideje, ki morajo prinesiti narodu boljšo bodočnost.

Pojdite torej med svoje znanke in prijatelje, poučujte jih, pojasnajte jim pomen političnega boja, razložite jim, kaj je to klerikalizem, razširjajte naše časopise, varujte jih pred klerikalnimi agitatorji. To je vaša dolžnost, to bodi vaš boj. Po tem delu pride tudi zmaga.

Okr. glavar pl. Rainer v Celovcu

je prepovedal telov. društvu „Sokol“ v Borovljah — edinemu „Sokolu“ na Koroškem nositi sokolski krov.

Komaj so se vrnili vrli naši turinski tekmovalci po slavni zmagi v domovino, nam že prihajajo iz Koroškega žalostni glasovi, ki se tičejo edine tamošnje sokolske organizacije. Pred kratkim je namreč poklical okr. glavar celovski funkcionarje telovadnega društva „Sokol“ v Borovljah v

tamošnje občinsko pisarno ter jim prepovedal nositi krov, prepovedal je tudi nameravano udeležbo pri izletu gorenske sokolske župe na Jezersko.

Znano je, da veljajo v Avstriji za Nemce in za Slovane isti zakoni, toda samo na papirju, besede zakonov so sicer iste, razlaga pa je različna, drugačna, če stoji pred oblastjo Nemec zopet drugačna, ako stoji pred oblastjo — Slovenec. Obstoj telovadnega društva „Sokol“ v Borovljah na Koroškem je od oblasti potrjen. Po uradno potrjenih pravilih ima omenjeno društvo tudi pravico nastopati v kroju in sedaj pa pride c. kr. okrajni glavar pl. Rainer v Celovcu in brez vsakega vzroka prepove nositi krov in udeležiti se nedolžnega izleta na Jezersko. To je škandal, kakršnega si more dovoliti le kak zagrizeni nemškonalionalni c. kr. uradnik na Koroškem.

Slovenci v Borovljah in v okolici dobro znajo ceniti svojo sokolsko organizacijo, zavedajo se tudi tega početja c. kr. okrajnega glavarja celovskega, kateremu mirno lahko rečemo, da slovenska sokolska organizacija, ki je postavila na naše narodno tekmovališče v Turinu krepke junake, ki so ji izvajali tako krasno od vsega kulturnega sveta občudovano in priznano zmago, ne bo pripustila, da bi se igrala z njenimi člani — komedija in bo priborila svojemu članu, edinemu koroškemu Sokolu, one pravice, katere ima po uradno potrjenih pravilih.

Škandal vseh škandalov pa je predznan in za c. kr. celovskega okrajnega glavarja nad vse značilna izjava, češ, da prejšnji okrajni glavar ni poznal nevarnosti Sokola in da je torej le v tej svoji prizanesljivosti pravila omenjenega društva potrdil in tudi dovolil nositi krov.

To je infamija, da si večje sploh misliti ni mogoče.

Koroški nemški nacionalci zlasti oni v narodno najbolj ogroženih Borovljah menda že dosti izdatno občutijo vpliv borovskega Sokola in skoraj gotovo so borovski velikanji, kakor so razni Ogrizi, Reberniki in Činkovci — torej junaki pristno grmanske krvi — c. kr. okrajnega glavarja celovskega našantili, da se je ponižal do tako nizkega čina in da je brez vsega vzroka razveljavil to, kar je bil predlaskem potrdil bivši okrajni glavar Grabmayer.

Obstoj sokolske organizacije je torej v veliki nevarnosti in pričakovati je, da se bo Sokolska zveza z vso vneto in neizprosno zavzela za preganjanje brate na Koroškem, katere v dobi skrajne persekucije od strani c. kr. uradov, pričakujejo pomoči iz središča Slovenije.

Pri tem ne smemo pozabiti lumparij in nepoštenosti, katere so uganjali v različnih krajih na Koroškem nemški turnarji, vkljub temu se jim

še nikdar ni skrivil niti en las, dočim c. kr. okrajno glavarstvo v Celovcu skuša Sokola v Borovljah, ki popolnoma mirno in neustrašeno dviga svojo zastavo v boj proti vsaki reakciji, spraviti brez vsakega tudi najmanjšega povoda iz prizorišča. Toda tudi c. kr. okrajni glavar pl. Rainer v Celovcu ni še zadnja inštanca, kateri ima v tej zadevi besedo, so še višje inštanice in tam mora Sokolska zveza tozadevno potrkati tako glasno, da bo pl. Rainerju v Celovcu kar sapo zaprlo. Za trdno pričakujemo, da bo Sokolska zveza tudi storila svojo dolžnost in rešila edinega koroškega Sokola požrešnih krempeljcev c. kr. okrajnega glavarja v Celovcu. Toraj na krov za brate v Korotanu.

Iz slovenskih krajev.

Iz Černu. V Černuham imamo dve šoli. Staro, katere je prazna in novo, v kateri se podučuje in je veliko premajhna. Namesto šole pa imamo farovž velik kakor grad. Toda čujte, kaj si je zmisli naš župnik Nikolaj. Moč je hotel na vsak način zidati nov farovž, iz stare graščine pa nameraval napraviti društveni dom. Ko mu tega niso dovolili, se je odločil za zidanje poslednjega. Gorišek je dal že prostor za stavbo brezplačno. Černučani, čemu vam bode farovž ko je še ta prevelik, društvenega doma pa tudi ne potrebujete. Če imate kaj denarja odveč, poravnajte rajši ostali cerkveni dolg, ako da zidate društveni dom na puč; pride prav kmalu polom. Župnik bo na boljšo faro predstavljen, stavbo bo kupil po slepi ceni Gorišek in vi reveži boste plačevali, da boste črni. Černučami, uprite se temu namenu vsi, kakor en mož ter napravite rajši novo štirirazredno šolo. Denar za to dobite pa, ako prodaste obe doseđanji za kar vam bodo vaši mlajši hvaležni. Tudi sedaj ob volitvah ne volite klerikalcev ko vam dr. Lampe ni hotel dati niti odgovora na dve prošnji, ko ste prosili za popravno mostu.

Iz Novega Vodmata se nam poroča. Pri limfabriki stoji še vedno bajer, ki je te dni posebno narastel. Voda se zbira ter stoji in smrdi. Sedaj plava notri poleg drugih nečednih stvari tudi mrtve pes. Naj bi se vendar že enkrat stvar spravila v red, da ne bo tekla voda v naše vodnjake in kleti. Gospod Oražem naj bi se za to potrudil, namesto da dela okoli po gostilnah reklamo za Sušteršiča in govori take stvari, kakor jih je govoril 19. t. m. v neki gostilni. Tam je namreč rekel, da Sušteršič sedaj ne bo za nas ničesar naredil, za to, ker se vrše pri nas nasprotni shodi. Torej tako razžaljen je dr. Sušteršič. Pa naj bo. Mi ga ne bomo prosili, da bi za nas kaj naredil. Naredil ni dosedaj ničesar,

Nedeljska volilna pridiga

fajmoštra Trebuharja.

(Po stenografičnem zapisniku objavil Bav-bav.)

Preljubi moji kristjani, ki ste danes tukaj zbrani! Resni časi se bližajo: državnozborska volitev bo. Kaj bote volili, vprašam vas? Dobro premislite, dokler je čas! Mislimi vam pravzaprav treba ni, to bomo za vas opravili mi. Naše besede poslušajte in se verno po njih ravnejte! Če bote vsi tako storili, po smrti bote svoj lon dobili. In desetmilijonsko posojilo se bo tudi med vas razdelilo. Imeli bomo trojne kandidate: katoliške, liberalne in social-demokrate. Katerega si bote izbrali? Kateremu bote svoj glas dali? Ali mar liberalcu? Ali rdečemu socialcu? Kaj so, vas vprašam, liberalci? Kaj so rdeči socialci? Banda grda in obrekljiva, ostudna, nesramna in lažnjiva! Pravijo, da kmet dela draginjo, da predrago prodaja živino. Zastonj bi radi živeli, zastonj bi se radi dobro imeli. Ti pa, kmet, garaj in garaj in vse tem požeruhom daj! Iz kože bi se radi slekli, sami pa bi se v žido oblekli. Čez duhovščino zabavljajo, češ da vam duhovni kri pijo, in da v cerkvi politizirajo — kdaj ste, vas vprašam, videli to? Kdor si upa ugovarjati, naj se kar brž oglasi! Ampak prej naj si kosti prešteje, kajti naša jeza ne pozna meje! In kaj naj o njih časniki rečem? O „Jutru“, „Narodu“, „Praporu rdečem“? Kdor jih naroča, bere in razširja, naj se le trošta peklenskega kvartirja! Berite „Slovenca“ in „Domoljuba“.

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetk.

Mornar je pomežiknil: — Izprehajaj se in gledaj, če ne cvete slučajno kak cekin med kamenjem na cesti. — Haha! Tudi tega je malo zraven. Pa za koga je bilo tisto naročilo? — Za lastnika „Marije“. Ali ne poznaš „Marije“? Najboljša barka v pristanišču, na jadro in na vesla. — In zdaj se vračaš — kam? — K „Zlatemu Sidru“. Skalabrino se je zdrl. To ime, ki je mahoma padlo v razgovor, mu je bilo kakor žarek luči. Spomnil se je, da je bil v dveh ali treh slučajih tudi on pri „Zlatem Sidru“, in da je ta krčma kraj najbolj posečanih sestankov, najbolj varna za razbojnike, ki jih slučaj ali opravilo napoti v Benetke. „Zlato Sidro“ je bilo tista ponočna beznica, tista zloglasna krčma, kjer se je Sandrigo oglašil. — Mika me skoraj, da bi te spremil, je povzel Skalabrino. — Pojdi z mano! Dobrodošel boš. — Da, če bi ne imel vzroka, da se ogibljem beričev. — Ohe! Saj veš, da še nikoli noben berič ni stopil k „Zlatemu Sidru“... Pač... en sam, pred šestimi meseci... ta je poizkusil svojo srečo, toda... — No?... — Ni ga bilo več ven! je dejal Žaneto in se zakrohotal. — Oho! Kako to? — Ali poznaš krčmo? — Precej. — Ali se spominjaš tistih vrat na tleh, zadaj za krčmo? — Da; v neko klet vodijo. Tista klet je precej čudna. — Bolj čudna, nego si misliš...

— Daj, daj, povej mi to. Zanima me... — Torej, kadar dobi „Zlato Sidro“ slučajno nevshečen poset, takrat lastnik, mojster Bartolo... saj se spominjaš mojstra Bartola, kaj ne? — Bartola Enookega, da; vrl človek je. — Hm! Predvsem je močan... — Torej... mojster Bartolo, kaj ne, si dejal? — Da; on ponudi nevshečnemu gostu kozarec svojega najboljšega vina, nato drugega, nato tretjega. Kadar je gost pri šestem kozarcu, nima več čisto jasne glave, žejen pa je zmirom bolj. Ali razumeš? — Razumem. Le nadaljuj. — Torej, mojster Bartolo povabi gosta na vino, ki je še boljše od tega, toda ga je treba piti na mestu, v kleti, ker je tako občutljivo, da ni dobro prenašati steklenic, v katerih ga ima spravljeno! — Aha! In potem? — Potem gost vstane — opotekaje se, kajpada — in mojster Bartolo ga povabi s seboj. Odpre tista vrata v tleh in ga prosi, naj gre naprej. Gost gre dol. Če mu slučajno ta pot ne diši, so mu radi pripravljeni pomagati. Kajti pri „Zlatem Sidru“ je zmirom na razpolago pet ali šest krepkih fantov, ki so radi pripravljeni pomagati zasluznim možem, da si ogledajo Bartolovo klet. Z eno besedo, kadar je gost, rad ali nerad, spodaj, zapre mojster Bartolo mirno svojo klet. — Vraga! In gost, ki je šel vanjo pit, umre v njej naposled od žeje? — Od žeje? je vzkliknil Žaneto. Beži no!... Jedva je zaprt v kleti, gre mojster Bartolo naravnost h kanalu in z majhnim prijemom, ki ga pozna samo on sam in par redkih prijateljev, odpre železno ploščo, ki se baje nahaja pod površino vode. Ta plošča pa zakriva odprtino, in tista odprtina je okno kleti... Voda vdere v klet. In klet je v par minutah polna vode... Torej vidiš, da gost ne pogine od žeje! — Zares je dejal Skalabrino; nehoti je vzdrgetal in se zamislil. In ti praviš, da so priredili nekemu beriču to zabavo? — Edinemu, ki si je prišel ogledat krčmo pri „Zlatem Sidru“. Toda klet je služila tudi že za druge ljudi. — Za koga?

— Za izdajalce. In za tiste, ki jih veliki poglavar zaznamuje mojstru Bartolu. — Dobro! In kdo je ta veliki poglavar, ki ga mojster Bartolo tako verno uboga? — Zakaj me to vprašuješ? je odgovoril Žaneto, ki je postal mahoma nezaupen. — Zelo enostavno. Naveličal sem se samotnega življenja. Hotel sem delati za svoj lastni račun, in to se mi je precej slabo posrečilo. Zato bi mi pa ne bilo nevshečno... — Vrniti se k polnim jaslim! je dejal mornar in se zasmel. Prepričan si lahko, da zakoljejo pitano tele, kadar se vrneš. Kolikokrat smo govorili o tebi. Ponočni gostje pri „Zlatem Sidru“ si pripovedujejo tvoja junaštva kakor pravljice. Posebno pa tisto, kako si ušel iz ječe. — Ah! Ali vedo tam doli, da sem ušel? je se zdrl Skalabrino. — Kdo pa naj ve, če ne tvoji stari prijatelji? Z eno besedo, dobrodošel boš. — Da; ali, preden se zavežem, je čisto naravno, da bi rad vedel, koga bom moral ubogati. — Res je to... ali... Skalabrino je videl, da se mladi mornar obotavlja. — Poslušaj, Žaneto, je dejal. Če mi tisti, ki ga ti imenuješ velikega poglavarja, ne bo ugajal, ti prisežem, da pozabim njegovo ime; mislim, da mi zaupaš? — Gotovo! — Če mi bo pa povšeči, boš imel čast in korist od tega, da si pripeljal novinca, kakršen sem jaz! — Prav imaš, je vzkliknil Žaneto ves prepričan. Torej, da veš, tisti, ki mu je mojster Bartolo pokoren in ki je zdaj poglavar nas vseh, se imenuje Sandrigo! — Kakor zelo se je imel Skalabrino v oblasti vendar se ni mogel premagati, da ne bi kriknil od divjega veselja. — Kaj pa ti je? Mornar je bil že zopet vznemirjen. — Prav nič! je dejal Skalabrino ter se siloma napravil hladnokrvnega. Samo zadovoljen sem, da je Sandrigo. — Torej ga poznaš? — Da, bila sva svoje dni pri isti četi.

(Dallé.)

od njih vam ne preti poguba. Ne obrekujeta in ne lažeta in samo resnico kažeta. Kako bote torej volili, da si bote nebesa pridobili in podporo od posojila, ki ga je naša stranka dobila? Volili bote našega moža, ki ga vsak od vas pozna! On ni proti duhovnom in veri in ne proti farovski beri. Brati, pisati res ne zna, pa ravno zato priporočam ga! Studiranih poslancev nam ni treba nič, dovolj sta Krek in Šustersič. Ta dva bota vse vodila in namesto drugih govorila. Edino, kar bo moral znati, je — Šustersiča poslušati. Če bi se z govorom rad postavil, mu ga bo lahko Krek napravil. Tudi interpelacije bo vlagal, mu bo že kdo pomagal. Tudi ministre bo zmerjal lahko, zmerjati zna kakor malokdo. Boljšega si ne morete želeli, vsi se morate zanj zavzeti! Ve posebnost, žene krščanske, si lahko pridobite zasluge velikanske. Nad svoje može se spravite in jim pridigajte! Če beseda ne bo imela moči, pa jokati, žena, začni! Če pa še to zalego ne bo, mu pa kar ukradi glasovnico! K meni v farovž prinesi jo, da jo po naše izpolnimo. Torej na delo, ljubi kristjani, ne bodite zaspani! Na delo, vi krščanski može! Na delo, ve krščanske žene! Izbirajte: ali našega kandidata, ali pa liberalca in demokrata — ali nebesa, ali peklenski plamen na vse večne čase. Amen.

pa še v bodoče ne bo, kakor pravi, pa ne zato, ker so pri nas nasprotni shodi, ampak zato, ker ga njegovi volilci, kadar je na Dunaju, prav nič ne zanimajo in le svojo klerikalno politiko vganja. Mi bomo že skrbeli, da mu ne bo treba „delati“ za nas; zato bomo delali nasprotno shode in volili tako, da bomo pokazali, da nam ni treba ne Šustersiča ne Orazma. Sedaj pa Orazem lahko preti, da Šustersič ne bo ničesar naredil, saj je to zanj najboljša reklama.

Iz Jesenic. Na g. načelnika jese-niške postaje se obračamo tem potom z uljudno prošnjo, naj nam pojasni, ako ravnanje plačuje delavce zato, da obdelujejo njegov vrt, ali pa za postajo. Sedaj sem opazoval, da neki delavec dela nepretrgoma že kakih pet dni v njegovem vrtu, ne da bi sploh kaj prišel na postajo. Znano mi je, da načelnik strašno protežira nemške uslužbenke, tako ni nekemu nemškemu uslužbencu, ki je imel tridnevni dopust radi neke svatovščine, ničesar odtrgal od plače, dočim je nekemu slovenskemu uslužbencu, ki je imel radi smrti matere istotako tridnevni dopust, odtrgal plačo vseh treh dni. G. načelnik, prosimo pojasnila.

Iz Trsta. Zanimiva sodna razprava se je vršila v četrtek popoldne pri tukajšnjem deželnem sodišču. Parnik parobrodne družbe „Austro-Amerikana“ — „Alice“ je prišel dne 23. marca t. l. iz Sev. Amerike v Neapel, kjer se je izkrcalo več italijanskih izseljencev, ki so se vračali v domovino. Na ladji so bili še grški, turški, albanski in hrvaški izseljenci. Ko so se Italijani izkrcavali je skočil med Grke in Albance neki Fran Vivodina, Hrvat, in obdolžil nekega Albana, Dimitrija Nauma, da mu je ukradel, ko je bil na stranišču, 1200 K v avstrijskem denarju. Naum je trdovratno tajil, da ni res. Na parnik so so prišli karabinerji, preiskali osumljenca in vse ostale, a niso našli ničesar sumljivega. Sploh niso našli pri

nikomur avstrijskega denarja, pač pa pri Naumu šek na 1000 dolarjev in nekaj dolarjev v papirju in zlatu. „Alice“ je odplula v Patras na Grško, a Nauma ni izkrcala temveč ga pripeljala v Trst, kjer so ga vtaknili v zapor, da se potem zagovarja pred deželnim sodiščem. Na predlog zagovornika dr. Slavika se je vršil krajevni ogled na lico mesta, t. j. na parniku „Alice“, ki je sedaj v doku v Trstu. Bilo je to v četrtek popoldne. Jedilna dvorana I. razreda na „Alice“ se je izpremenila v sodno dvorano s sodnim dvorom, državnim pravnikom, odvetnikom dr. Slavikom (zagovornik) in dr. Tomašičem (zastopnik zasebnega udeleženca) in z vsem drugim sodnim aparatom. Zasižani so bili na lico mesta obtoženec, „oskodovalenec“, ladijski častniki in uslužbenici. Sodišče si je ogledalo kraj, da vidi, ali je sploh mogoče, da bi bil „oskodovalenec“ mogel videti in spoznati obtoženca, katerega je baje videl, ko je jemal denar iz njegovega telovnika. Učitali so torej električne luči na ladji, da je bilo prav tako, kakor tedaj. Po vseh zasižanjih in ogledu se je sodišče hotelo vrniti v mesto v sodno palačo, da tam nadaljuje obravnavo. Ker pa je bilo že pol osmih, so sklenili, da se obravnavo nadaljuje in zaključijo na ladji. Prečitali so se sodni spisi, govoril je nato državni pravnik, za njim dr. Tomašič in končno zagovornik dr. Slavik, ki je poudarjal, da je Vivodina obdolžil Nauma, ker je vedel, da ima ta lep prihranek, dočim pa je imel sam smolo v Ameriki in mu v resnici ni nihče ničesar ukradel. Sodni dvor je na to ostal v jedilnici, da se posvetuje, državni pravnik, odvetnik, častnikarji in poslušalci pa so šli na krov, kjer so počakali razsodbe, ki se je proglasila zopet v jedilnici. Sodišče je Nauma oprostilo, ker se ni moglo dovoljno prepričati o njegovi krivdi. Ko je tola-mač albanščine povedal Naumu razsodbo, se je ta pač razveselil, a začel takoj zopet jokati, ko je čul dostavek, da ga še zahteva — policija. — Tako interesantne obravnave, vsaj glede kraja, kjer se je vršila, pač ni kmalu doživel kak „poznavalec sodne dvorane“.

Slovanski jug.

Kdaj bo razpuščen hrv. sabor? Glasovi, ki prihajajo iz Budimpešte, tičejo se razpusta hrv. sabora, so zelo različni. Eni zatrjujejo, da bo sabor razpuščen že tekom junija in razpisane takoj volitve. Tako hoče baje tudi ban Tomašič, ki je tozadevno že informiral cesarja, pri katerem je bil te dni v avdienci. Nekateri budimpeštanski listi pa pišejo popolnoma nasprotno. Cesar se je baje principi-jelno strinjal z banom glede razpuš-titve, toda šele za jesen. Ban je ce-sarja informiral o političnih razmerah na Hrvaškem. Radi tega ne bo raz-pustil sabora v juniju, ker je izgubil vsako nado, da bi mogel sedaj zma-gati. Do jeseni pa bo poskusil z no-vimi pogajanj. Tomašič se torej boji volitev.

Srbsko akad. pevsko belgrajsko društvo „Obilič“, ki pride letos v obisk tudi k nam Slovincem in sicer v Ljubljano in Trst, obišče koncem tega meseca Sarajevo. Kakor poroča sarajevska „Srpska Riječ“ pripravljajo sarajevski Srbi svojim bratom iz kra-jevne slavnosten sprejem. „Obilič“ priredi v Sarajevu veliki koncert; v programu se nahajajo pesni vseh ju-goslovanskih narodov. „Obilič“ goji namreč kakor vsa ostala jugoslovanska pevstva društva ravno tako slovensko, hrvaško in bolgarsko kakor srbsko pesem.

najbrže nekoč njegov sin tudi učenik, in ravno tako sinov sin in sinovega sina sin tudi, potem se je polastila malega Janeza ona morski bolezn podobna omotica, ki objame človeka, če stoji med dvema ogledaloma in vidi v vsakem ogledalu kakor večnost dolgo vrsto podob samega sebe, zr-cal za njim je preteklost, zrcalo pred njim prihodnost. Če si je Janez vse to predstavljal, mu je bilo, kakor da se ne razločuje skoraj nič od svojih prednikov in od svojih potomcev, in življenje se mu je zazdelo tako nez-nansko dolgočasno, da bi bil najraje takoj umrl.

Posebno silno se je polastilo No-vakovega Janeza to čustvo, kadar je bil stal v starodavni izbi očetovske hiše. Ta izba je bila natančno kva-dratna, in ob dveh stenah so visele po vrsti slike njegovih učeniških pra-dedov; zadnja slika je bila očetova, katero je ta dobil, ko je odslužil tri-deset let svojega mestnega učeništva. Ti resni očaki so se razločevali drug od drugega pravzaprav samo po no-si svojega časa. Kajti vsem je bilo kakor malemu krstno ime Janez, pismeno pa Novak; in vzlic temu, da so se njih nosovi po obliki kolikor toliko razločevali, so vendar imeli vsi isti izraz v obrazih, in videti je bilo, ka-

DNEVNE VESTI.

Soc. demokratični shod v Mest-nem domu, ki se je vršil večeraj do-poldan, je bil jako dobro obiskan. Na shodu je bilo poleg soc. demokratov tudi precej drugih naprednjakov. Shod je otvoril Ant. Kristan, glavni govornik pa je bil pisatelj in soc. demokratični državnozborni kandidat za Ljubljano Etbin Kristan. V svojem poldrugo uro trajajočem je izvajal v glavnem sledeče: V slovenskem političnem življenju se v zadnjem času pojavljajo prikazni, ki spravljajo v največjo nevarnost vse javno življenje. Hujskanju za njega časa se morajo postaviti meje. V „Uni-onu“ so padle besede, ki si jih mo-ramo tolmačiti kot žuganje in napoved terorizma. Proti temu se mora najod-ločneje protestirati. Napovedal se je od strani klerikalcev bojkot sicer pred vsem liberalni stranki, toda če se na-pove eni, se mora dosledno tudi dru-gim. Političnega bojkota si ne bomo pustili napovedati. Če hočejo kleri-kalci boj do skrajnosti, naj to javno povedo. Dež. odbor je samo deželni odbor vojudine Kranjske in ne stran-karska institucija, in v tej vojudini Kranjski ima vsak član enake pravice. Boj bo srdit, pa zavedno socialnede-mokratično delavstvo, ki je vodilo že mnogo bojev z uspehom, je priprav-ljeno voditi tudi ta boj. Govornik se nato peča z vzroki klerikalne mogoč-nosti na Kranjskem in pravi, da je tega mnogo kriv tudi liberalizem. Klerikalizem je danes pri nas že skoro na vrhuncu. Pa se moti, če misli, da bo do sodnjega dneva tako ostalo. Zgodovina ima zakone, ki se ne dajo izpremeniti. Ko pride čisto na vrhunc, bo videl, da je z višave pot v nizavo. Ta pot v nizavo bo prav kmalu prišla. Naj jim pomaga bog ali pa vsi bogovi (če jih je več) od vseh korit, čim prej tem bolje. Protestirati pa je treba proti načinu boja, kajti na Kranjskem žive vendarle civilizirani in kultivirani ljudje, ne pa zverine. Podivjanost, surovost barbarizem ni nevaren le za posamez-nika, temveč ogrožuje razvoj in na-predek celega slovenskega naroda. Očita se soc. demokratom, da niso narodni. Kaj pa so za narod storili liberalci in klerikalci? Klanjajo se ka-pitalizmu in militarizmu. Socialna de-mokracija lahko čaka. Za njo ne de-lajo samo jeziki; ona ima dobre za-veznike, ki zanj delajo: kapitalizem, liberalizem, klerikalizem, militarizem. Socialna demokracija zahteva, da se zagotovi obstoj najnižjim slojem, ki žive od dela svojih rok, bojuje se za to, da bodo ti sloji imeli kruha in mesa, da si bodo obenem lahko ku-povali knjige, da bodo imeli dovolj šol, da bo manj mežnarjev pa več učiteljev, manj generalov pa več profe-sorjev, to delo je gotovo eminentno narodno delo. Slednjič je govornik pozval navzoče, naj oddajo dne 13. ju-nija svoj glas za soc. demokratičnega kandidata. — Shod je marsikomu pri-nesel razočaranje; marsikdo je mislil, da se bo Etbin Kristan spraval samo nad klerikalce, pa se je tudi nad druge, zato je marsikdo zapustil shod v ne-jevolji.

Tudi škof ni sankrosankten ampak tisti so tepci, ki se zanj pote-gujejo. To je v svari za bodočo po-kazal sledeči slučaj: Gospa T. F., so-proga ljubljanskega knjivegoza, je prišla dan pred običnimi volitvami na trg. V šolskem drevoredu je slišala ljudi se pripraviti radi volitev. Neka kleri-kalna branjevka v bližini Mahrove hiše se je čutila poklicano omenjeni gospe očitati liberalno mišljenje. Ona branjevka namreč je tako trdno kato-liška, da če bi vedela, da kak libe-ralec pri nji kupuje, ga takoj odpodi stran. Mi klerikalci, je dejala, smo že tako močni, da ne potrebujemo prav nič od liberalcev. Druge klerikalne

branjevke so ji pritrdjevale, češ, me se prav lahko živimo, če nikdar nobenega liberalca ne vidimo. Gospa se za te samozvestne baharije ni zmenila, le glede volitev je pa oni branjevki rekla: meni je vseeno, če magari tudi škofa voli. Te besede od škofa voliti pa je šlaš klerikalni železničar v p. Jakob Milavec. Zavpil je proti ženam: „Katera je tista, ki čez škofa zabavlja, kar jezik ji odtrgaite.“ (Ka-toliški ljudje v imenu Kristuša vsi tako delajo). Gospa se obrne proti inkvizitorju, ter ga vpraša: „Ste vi tisti gospod, ki jezike trgate?“ Milavec (v svoji sveti jezi) začne na ves glas vpiti: „Vi ste ena packa, ja, packa ste!“ Proti Katoliški tiskarni odhajajo, je še vpil nazaj obrnjen: „Vi ste ena packa“. Razžaljena gospa se je obrnila do tržnega stražnika Potokarja, kar pa katoliškega moža Milavca ni motilo nad gospo še dalje sipati svojo kato-liško vzgojo. Rotil se je, da je tak katoličan, da ne pusti govoriti čez svojega škofa (ampak svojega bližnjega in notabene kot mož pa sme s sramo-tenjem napadati žensko — to so kato-liški kavalirji!) No, kazenski sodnik je katoliškega za svojega škofa pre-vnetega moža na podlagi § 491. po-učil, da avstrijski zakon pri vsej kleri-kalni oblasti ne pusti žaliti državljanov na tak način, kot je to katoliški Mi-lavec storil, pa magari, če se je šlo za škofa. Naložil mu je 5 dni pokore, oziroma, ker je upati, da se bo bogati knez in škof napram svojem obože-vatelju izkazal hvaležnega, mu je dal pred rčetom prednost, da ga plača s 50 K. Torej klerikalci, ta slučaj si dobro zapomnite!

Tudi že otroke skubijo. Iz Šmi-hela pri Novem mestu se nam poroča: V samostanu naših šolskih sester se otroci pripravljajo za obhajilo. Odkar pomnimo, se je pri tej za otroke po-sebni svečanosti brala maša, ne da bi župnik, ki ima itak toliko takozvanih „štiftanih“ maš, da ne ve kam z njimi, hotel ravno to mašo na ta dan imeti še posebej plačano. Toda splošna dra-ginja — naš župnik kot mali graščak in mož, ki ima težke tisočake v hr-nilnici, jo posebno občuti — se je čutil letos tako ubogega, da te maše za nedolžne otročiče ne more darovati kar tako zastoj. (Kristus, v čigar spo-minu se maše darujejo, je preli svoj kri na križu zastoj in za ves svet, tisti njegovi namestniki, ki pravijo, da pri maši to kri v podobi vina daru-jejo, pa še ob taki priliki hočejo biti še posebej plačani. Pa pravijo, da vera peša.) Solske sestre, kot velike iz vnete prijateljice župnika, ki je več v samostanu, kot doma, so otrokom naročile tako: Če hočete, da bo ob-hajilo na kak delavni dan in da se bo brala maša za vas, tedaj morate za to mašo vsak po 6 vin. zbrati skupaj, drugače ne bo maše. Otroci večinoma reveži, res zbirajo po vi-narjih za mašo, to se pravi za tistega, kdor bo to mašo bral in ki bo naj-brže dvakrat masno plačana. — Ker poznamo tega g. župnika in ker nam doslej ni še noben slučaj znan, da bi duhovniki pobirali tudi za take maše še posebej plačilo, bležimo to poro-čilo v pričakovanju, da nam g. župnik oziroma šolske seste čisto brez ovin-kov pojasnijo, kaj je na tem resnice. Op. ured.

Zopet nov čin slaboumnega v Spodnji Šiški. Poročajo nam: Sličen slučaj, kot ga je uprizoril obžalovanja vredni bivši oskrbnik zaloge Reining-haus, se je pripetil tudi v neki drugi hiši v Spodnji Šiški. T. P. upokojen železničar, je postal, odkar se je v svoji službi ponesrečil, silno nervozen. V tej svoji bolehnosti si je revež po-zvzročil že mnogo neprilik, zlasti s svojimi bližnjimi sosedi. Njegova ner-vozna bolehnost je dospela ravno tisti dan kot Zinnauerju, do vrhunca. Okrog 11. ure dopoldne je prišel iz

kuhinje s samokresom v roki. Ko za-gleda svojo sestanovalko na hodniku trebiti solato, pomeri na njo. Dotična gospa je bila tako obrnjena, da te ue-varnosti ni opazila. Pač pa je to opa-zila druga sosedka, ki jo je opozorila: Gospa bežite! Vpijte je izvabilo so-progo bolnega železničarja iz kuhinje. Med tem, ko je ogrožena gospa zbežala, se je soprogi posrečilo spravi-ti moža v stanovanje. Slučaj se je javil orožništvu. — Kakor smo se o tem dogodku od druge strani informi-rali, ne znači nikakega hudobnega namena; dotični železničar res in po-sebno v zadnjem času zelo trpi na najbrže neozdravljivi živčni bolezn. Le glede varnosti sstanovalec in so-sedov bi priporočali, da se proti mo-rebitnim zopetnim napadom kaj ukrene od strani soproge le obžalovanja vred-nega moža.

Proti prekupovalkam na trgu živil v Spodnji Šiški smo dobili več pritožb. Te pritožbe se strinjajo v tem, da je dolžnost županstva, skrbeti za red na trgu, da se pa županstvo za ta red tako malo briga, da prekupovalke pred očmi javne oblasti vse že preje prekupijo, predno je kupovalkam dana prilika, da si živila nakupijo iz nepo-srednega vira. Šišenske gospodinje nameravajo v deputaciji h g. gerentu, da ta nered odpravi, kajti blago je že tako drago, potem prekupovalk se pa le še podraži. Torej g. Zajec, le glejte, da vas nekega lepega jutra Šišenske gospodinje ne pridejo v deputaciji bu-diti v času, ko si privoščite še spanje pravičnega. S Šišenskimi ženskami — to vam mora biti znano — se ni ša-liti. Opozorili smo vas, torej —

Mistificirani smo bili v zadevi dr. Gorjanca, ker kakor se nam od po-polnoma zanesljive strani zatrjuje, ne odgovarjajo resnici trditve, da bi dr. Gorjanec klerikalnim dijakom pomagal delati šolske naloge. Dr. Gorjanec je fanatičen klerikalec, ali krivice mu ne maramo delati; tako mistificiranje uredništva se obsoja samo po sebi.

Kako „Avstrijski Lloyd“ skrbi za svoje delavce v Trstu, ki so ponesre-čili v njegovi službi, kaže slučaj, ki se je dogodil te dni. Kurjač Anton Petkov, Dalmatince, 55 let star, je nad 30 let služil na Lloydovih parobrodih. Po-nesrečil je pri nekem padcu na krovu, ležal je dolgo časa v tržaški bolnici in se potem še par mescev zdravil doma v Šibeniku. Odtod je prošil Lloyd za podporo, a ni dobil niti odgovora. Prosil je vdrugo, in ko ni bilo še nič, je prišel osebno prosit v Trst. Oglasil se je pri nekem Lloydovem inspektorju Mayerju, mu predložil dvojno zdrav-niško spričevalo, da je popolnoma ne-zmožen za vsako delo, a Mayer mu je pokazal vrata. Ko je revček le še prošil vsaj toliko podpore, da bi se mogel najesti tisti dan, mu je Mayer obrnil hrbet. Čast in slava Lloydju, ki na tak način skrbi za ljudi, ki so desetletja vse svoje moči dajali temu podjetju, ki brez težave daje svojim ravnateljem vsako leto stotisoče samih — nagrad in provizij! Skandal!

Wurstelprater in pristojbine. Vsako leto od pomladi do zime za-sedejo obširni svet v Lattermanovem drevoredu razni cirkusi, kinemato-grafi, gugalnice in panorame z vrtilja-ki in dr., a plačujejo za prostor komaj tretjino od tega kar plačajo n. pr. v Trstu, Gradcu, Mariboru ali na Dunaju. Zakaj mestna občina ravno za taka podjetja ne zahteva višjih pristojbin? Tako povprašujejo začudeno ti tuji sami.

Zemlja se je posedla ob Gru-berjevem prekopu poleg zatvornic v Prulah. Na Šustersičevem sadnem vrtu, ki sega do vode, se vidi na več mestih to posedanje. Od kod to iz-vira, še ni dognano, brzokone vsled povodni.

Ukradena je bila 19. maja po-poldne v Hranilnični ulici 8 iz neza-

MALI LISTEK.

ALFRED BARON BERGER*):

Povest o malem Janezu in njegovem velikem življenskem načrtu.

(Avtoriziran prevod iz knjige „Meine Ham-burgische Dramaturgie.“ M. Skrbinšek.)

Živel je nekoč deček, ki je bil vzlic temu, da mu je bilo ime Janez in da se je pisal Novak, jako razvi-tega in bistrega duha. Imel je očeta, ta je bil učenik in oče njegovega očeta je bil tudi učenik in očetovega očeta oče tudi. Kakor daleč nazaj je segala vrsta njegovih pradedov, so bili vsi učeniki. Če je mislil Janez na svoje prednike, se mu je zdelo, kakor da stoji na koncu nepregledno dol-gega topolovega drevoreda, ki je iz-ginjal tam daleč v mračni daljavi, in vsi ti topoli so bili sami učeniki. Njegovega zaroda naravni zakon, ki se je kazal v očetovi volji, je določil tudi malega Janeza za učenštvo, ka-kor hitro bo zadostno velik in prebri-san; in če je tako premišljal sam pri sebi, da bi imel na ta način postati

*) Ravnatelj dunaj. dvornega gledališča.

zal med v vetru šumečim gozdnim drevjem čez z mahom poraščene skale, si je tu in tam odpočil in pričel pre-mišljevati o sebi, o svoji usodi in o svoji prihodnosti. Učenik ne bo ni-koli, na noben način ne, to je bilo zanj kakor pribito. Ali kaj naj postane, če ne učenik, kakor so bili to vsi njegovi očetje? Odgovor ni bil lahek. Kajti, kakor se vsako nenaravno in umetno človeško razpoloženje nagiblje k pretvorbi v najskrajnejše nasprotje, kakor hitro se ona sila, ki ga je vsvarila, nenadno razblini, tako se je zgodilo tudi z Janezkom. Potem, ko se je otresel misli na učenštvo, se ga je polotilo neomejeno poželjenje in najrajši bi bil postal vse, kar je na tem svetu sploh mogoče biti. O no-benem poklicu, nobenem rokodelstvu in o nobenem dogodljaju ni smel ničesar slišati in vedeti, ne da bi ga prešinila hrepeneča misel: to bi hotel biti, to bi hotel doživeti. Če je videl kovača, kako je pred svojim iskrenim se ognjiščem obdelaval z bobnečimi udarci žareče, razbeljeno železo, potem se mu ni zdelo nič lepšega, ko biti kovač; če je krasnega majevega jutra zrl za poštnim vozom, ki je hitel z vriskajočimi zvoki poštnega roga tja v sinjo daljavo, bi bil hotel postati na mestu poštljion; če je videl po-

božnega starega duhovnega gospoda darovati sveto mašo in blagoslovljati pobožne kristjane, duhovnik; nekoč se mu je ob limovem in lesnem vzduhu zahotelo z nepremagljivo silo po poklicu mizarja, da bi mogel tako vse življenje strugati vonjavo smreko-vino; potem je hotel biti zopet vo-jak, ali mornar, ali slavnj poglavar roparjev, ali velik slikar, ali mučenik za kakšno veliko stvar, ali lovec, ali kar si že bodi. Nekoč je videl dežel-nega vladarja, kako je jahal v kras-nem spremstvu velikašev na iskren konju skozi mesto, in takrat je mislil, da je končno vendarle našel, kar mu je delalo dosihdob toliko preglavice: kralj mora postati, to je zanj.

Ker ga je vse to mikalo, a se z ničemer ni zadovoljil docela, se je vzročila v izvanredno bistri a obenem tudi naivni Janezovi glavi končno ne-navadno čudna misel: sklenil je, da noče postati samo to ali ono, temveč lepo po vrsti vse, kar je sploh na svetu biti mogoče. Ker je bil že v onih letih, ko leži človeku življenje pred očmi liki večni neskončnosti, je mislil, da mu bo mogoče tako spo-znati in doživeti na le samo koticek ali samo mrtvo vejo bitnosti, temveč vas njen veliki, bogati in vseobsežni tok. (Dalej.)

klenjene kuhinje srebrna moška žepna ura. Tatu so že na sledu

Tudi lastna krivda. Tupatam je čitati v slovenskem časopisu, zlasti pa v tržaški „Edinosti“ raznih pritožb proti zapostavljanju slovenščine pri c. kr. uradih zlasti pa pri sodiščih. Tako je posvetila tudi v petek, dne 19. t. m. „Edinost“ svoj uvodnik „Slovenščini na naših sodnih“, odgovarjajoč „Independentu“, ki je napadel italijanske odvetnike, češ, ker ne zahtevajo tolmača, ako obtoženec ali priča ne zna italijanski, in namesto tolmača tolmači sodnik sam. „Edinost“ ima popolnoma prav, kar trdi glede absolutne potrebe, da znajo vsi sodniki v Trstu oba deželna jezika, in da velja za italijanske odvetnike, da naj se nauče slovenščine, ako hočejo uspešno izvrševati svoj poklic, pozabila pa je „Edinost“ nekaj, namreč povedati slovenskim odvetnikom, zlasti pa slovenskim odvetniškim koncipientom, da naj vsaj pri slovenskih obravnavah ne pozabijo, da znajo — slovenski! Pred „slovenskim“ sodnikom na okrajnem kazenskem sodišču bi bilo to posebno potrebno. Sodnik je sicer služboval dosti dolgo v Ajdovščini, da bi znal slovenski, a žal ni tako. Če le moge, govori potem pri obravnavi italijanski. Mlad koncipient si potem pač misli, da si pridobi gospoda sodnika za „svoje“ juridično naziranje“ v dotični zadevi mnogo lažje z italijanskim „vljudnostjo“, kakor pa z močjo dokazov, navedenih v slovenskem jeziku, in zato se potem — seveda iz same „vljudnosti“ — razpravlja skoraj izključno italijanski. Slovenski govori kvečjemu le še zapisnikar. Vemo n. pr. za slučaj, da sta tožitelj — odvetniški kandidat, Hrvat in njegov zastopnik slovenski odvetniški koncipient, govorila med razpravo — šlo je za žaljenje časti — s sodnikom večinoma italijanski, dasiravno sta vedela oba, da toženec, ki ni imel zastopnika, ne razume njihovega italijanskega pogovora, ali morda — tožitelj namreč v nekem specialnem vprašanju — prav zato, da obtoženec ne bi razumel, kar se je govorilo. Ne glede na to, da tako postopanje je samo na sebi ni bogve kako hvalevredno, je to pravi škandal glede na to, da je slovenskega odvetnika, pa naj je potem star ali mlad, star praktik ali mlad neizkušenec, neizogibna dolžnost, da čuva tako težko priborjene pravice slovenskega jezika na naših sodiščih! Poštena metla pred domačim pragom, gospoda, je tudi dobra, ko jo tako radi uporabljate, in marsikdaj tudi brez potrebe, pred — tujim!

Otvoritev nove trgovine v Sp. Šiški. Gosp. Peter Stepic vinotrtec v Sp. Šiški je v soboto 20. t. m. otvoril v svoji hiši tudi gostilno. To narodno gostilno toplo priporočamo.

Gostinčarja iščejo orožniki. Poroka se nam: Tisti človek, ki se je v hribih med Črnim vrhom in Idrijo ponesrečil, ni bil Gostinčar. Gostinčarja zasledujejo vse orožniške postaje tudi izven naše dežele. Kdor ga slučajno kje vidi, oziroma izve, kje se nahaja, naj takoj naznani bližnji orožniški postaji. Gostinčar se najbrže klati okrog svojih duhovnih prijateljev v idrijskem okraju; kadar se vrača v Ljubljano, izstopi že v Medvodah ali Vižmarjih ter baje prenočuje v škofovih zavodih.

Škofjelčanom, ki bivajo raztreseni po širnem svetu v blagohotno vednost, da se bo letos, dne 9. julija ob enem z Il. zletom Gorenjske sokolske župe vršilo tudi razvite prapora domačega sokolskega društva, h kateremu slavju so ti naši ljubi rojaki še posebej vabljeni in se tudi nadejamo njihove najbolj številne udeležbe. Prapor je po izvorni risbi priznanega akademičnega slikarja domačina br. Gvidona Birolla v zvezi z strokovnjakom ravnateljem Iv. Šubicem in znane ljubljanske trdke Repše & Jeršek fino izdelan v samih slovenskih motivih in se bo v nekoliko dneh že mogel videti v izložbah, najprej v Ljubljani, nato v Kranju in konečno tudi v Škofji Loki. Cenjeni rojaki in ostalo narodno občinstvo, ki gotovo z zanimanjem zasleduje razvoj Sokolstva pri nas, bo takrat lahko videlo in samo sodilo o krasnem delu na našem praporu. Seveda je ta prapor, ki ga mu ne bo tako kmalu dobiti para, tudi stal mnogo denarja, a tega nam ne more biti žal, kajti pri tem nismo smeli štediti, sicer bi delo ne bilo tako, kakršno je. Opozorjamo torej na to, da naše domačine Škofjelčane in jih prosimo, da se tudi oni po možnosti odzovejo prošnji našega telovadnega društva „Sokol“, ki se jim bo te dni po pošti dostavila. Četudi ne morete skupaj z nami, dragi rojaki, ki smo ostali na svojem domu, delovati za naše društvo, vseeno smo trdno prepričani o Vaši naklonjenosti do tega društva in o srčnih vezeh ljubeznih domačih grude, ki Vam bodo narekavale, da se spominjate na nas in društvu pripomorete, da zmaga vse težkoče. Nazdar!

Veliko vrtno veselico priredi slov. trg. društvo „Merkur“ dne 9. julija t. l. na vrtu „Narodnega doma“. Pri

tej veselici, katere čisti dobiček je namenjen podpornemu zakladu, bo sodelovala slavna Slovenska filharmonija in društveni pevski zbor. Pomnoženi veselilni odsek se za to prireditev že pridno pripravlja in se bo vršila kakor je razvidno iz predpriprav na zelo široki podlagi. Gg. društvenike in prijatelje društva že sedaj opozarjamo na to prireditev.

Koncert in ples „Mladosti“ v Ljubljani. Kakor smo že poročali, priredi zagrebško akademično pevsko in tamburaško društvo „Mladost“ v torek, dne 23. maja v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Ljubljani velik koncert z izbranim sporedom, pri katerem sodelujejo društveni pevski zbor, sestojec iz 50 akademikov in tamburaški orkester, broječ 36 akademskih sodelovalcev. Koncertni vodja je ženijski komponist g. prof. Josip Canić, kot solisti pa nastopajo; basist g. Josip Novak, baritonist g. Ivša Spudič in najboljši hrvatski tenorist g. šodnik-starejšina „Mladosti“ Zvonimir Jeretin. Začetek koncerta je točno ob 8. zvečer; po koncertu pa se prične v stranskih prostorih „Narodnega doma“ prijateljski sestanek, v veliki dvorani pa ples; pri katerem igra „Slovenska Filharmonija“. Kot plesne točke se bodo izvajali edino moderni operetni valčki: Vstopnina se je za vso krasno prireditev določila izredno nizko, kakor je razvidno iz lepokov, zato naj vsak z udeležbo pokaže potrebno bratsko pozornost „Mladosti“, katere koncert in ples je zadnja družabna prireditev te vrste v tej seziji. Vodstvo vse prireditve je prevzel iz prijaznosti predsednik akad. fer. „Save“ g. Milko Naglič, kar garantuje za prijetno, fino in ob enem neprisiljeno zabavo.

„Slovenija“ si je dne 16. maja izvolila sledeči odbor: predsednik med. V. Zalokar; podpredsednik med. B. Kussel; tajnik kult. ing. R. Wisiak; blagajnik jur. S. Stor; knjižničar fil. L. Cermelj; gospodar fil. J. Rus; arhivar iur. J. Goriup; namestnika iur. A. Svetina in med. J. Oražem; pregledniki iur. J. Sajovic, iur. Sl. Virant in fil. F. Vrhovnik.

Odgovor na včerajšnje uganko: Propali kandidat dr. Gregorič in slon sta si podobna v tem, da imata oba dolgnos.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Velikanska zrakoplovna katastrofa na Francoskem.

Pariz, maja. Danes bi se morala začeti tukaj mednarodna zrakoplovna tekma za distanco Pariz-Madrid. Ko se je ob pol 6. uri zjutraj na ravnini Issules Mouligneax prvi dvignil v zrak avijatik Trdin, prišlo je do tako velikanske zrakoplovne katastrofe, kakor se dosedaj ni zgodila. Avijatik Trdin se je vzdignil približno 30 m v zrak in letal nekaj časa naokoli. Karna ekstrapa je opešal in se zaletel z zrakoplovom proti tribuni, kjer so bili navzoči ministri in razni drugi visoki dostojanstveni. Šele v zadnjem momentu se mu je posrečilo zrakoplov obrniti. Vendar pa so nekatere osebe kljub temu zapustile tribuno in zbežale. Avijatik Trdin se je nato hotel umakniti tudi bežečim, kar se mu je pa popolnoma ponesrečilo. Zrakoplov je padel z vsvo silo na šest bežečih oseb in jih pokopal pod svojimi razvalinami. Vseh, ki so videli ves prizor, sta se polastila strah in groza. Na lico mesta došli zdravniki so potegnili iz razvalin zrakoplova smrtnonevarno ranjenega ministrskega predsednika Monisa, vojni minister Bertheaux pa je imel odtrgano desno roko. Klub takojšnji pomoči je vojni minister Bertheaux v par minutah izdihnil. Smrtnonevarno ranjen je tudi sin ministrskega predsednika.

Pariz, 21. maja. Po mestu vlada radi grozne katastrofe strahovita žalost. Položaj ministrskega predsednika Monisa je naravnost obupen in je zelo težko, da okreva. Monis ima popolnoma zmečkan nos, desno nogo dvakrat zlomljeno in vrhu tega še več notranjih poškodb.

Pariz, 21. maja. Mrtvega vojnega ministra Bertheaux so prepeljali v vojno ministrstvo in ga položili na mrtvaški oder.

Pariz, 21. maja. Ko je srbski kralj Peter, ki je bil ravno na potu v Pariz, zvedel o velikanski katastrofi, katere je zadela vso francosko državo, je izjavil, da odklanja vsak oficijalen sprejem. Udeležil se bo pogreba Bertheauxa kot nekdanji francoski oficir in ne kot kralj.

Pariz, 21. maja. Vsled današnje zrakoplovne katastrofe se splošno domneva, da izbruhne kabinarna kriza. Za novega ministrskega predsednika je baje že določen sedanji zunanji minister Cruppi.

Razne vesti.

*** Ljudožrski banket.** — Francoški polkovnik Mol, ki je pred kratkim umrl v Afriki, je rad pripovedoval razne dogodke s črnega kontinenta. Neki dan je naletel v Kongu na neko ljudožrsko plemo. Glavar njihov je bil umrl. Ob taki priliki priredijo veliko pojedino. Pokojnega žene so stale pri vodi posute z moko, kakor posujejo ribe, predno jih spečejo. Po celem telesu so bile tako posute. Povabili so ga, naj bo tudi on pri banketu. Poprašal je, kaj priredijo za pojedino. Pokazali so mu s prsti na žene pokojnega. Energično je izjavil, da ne dopusti kaj takega in ako bi se kdo drznil katerega speči, bo najstrožje kaznovan. Kuharju to ni šlo v glavo, češ, kaj pa naj da gostom če ne človeškega mesa. Na mesto vsake vdove mu je dal polkovnik eno goved. Ali gostje so bili razočarani, ko so čuli, da bodo jedli goveje meso namesto ženskega. Nekateri sploh niso hoteli blizu, češ, da se ne splača hoditi na tak banket, na katerem se je goveje meso. Ali človeško meso ali pa nič!

*** Spomenik kralja Viktorja** Emanuela v Rimu je imel biti slavnostno odkrit 4. junija. Ker pa zidarji stavkajo, se je bati, da spomenik do takrat ne bo gotov. Zato je ministrski predsednik Giolitti določil, da naj se na pomoč vzame vojaštvo, da se delo pospeši.

*** Nezgoda Ernsta Haeckla.** Znani profesor Ernst Haeckl se je pri padcu v svojem stanovanju nevarno poškodoval. Slavni učenjak, ki je sedaj že v 77. letu, bo moral najbrže več mesecev ostati v postelji.

*** Koliko je izšlo knjig na Nemškem?** Leta 1564. je izšlo 256 knjig, leta 1618. že 1293 knjig leta 1900. pa 31.051 del. Vsako leto izide na svetu okoli 150.000 knjig. Odkar je tisk je izšlo nad 14 milijonov knjig. In vendar je še kultura tako malo napredovala.

*** Trideset vojakov utonilo.** V belgijski koloniji v Kongu so imeli vojaki na reki vaje v čolnih. Eden izmed čolnov je zašel v vrtinec, se preobrnil in vseh trideset vojakov, ki so bili v njem, je utonilo.

*** Najdražja knjiga na svetu** je gotovo Gutenbergova prva izdaja sv. pism iz l. 1450. Zadnjič jo je kupil new-yorški milijonar Hutington za 200.000 mark. Tako drago se doslej še ni prodala nobena knjiga.

*** Menih se je ustrelil.** V karmeliškem samostanu v Lvovu se je ustrelil 36letni menih Radke. Na mizi je poleg odprte molitvene knjige ležal listek z besedami: „Bog mi bo odpustil in ljudje pač tudi.“

Lastnik in glavni urednik Milan Plut.
Odgovorni urednik dr. Ivan Lah.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službo, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pisnim vprašanjem je priložiti znakmo 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri sveder.

Iščem službo trafikantije, ali kako drugo primerno mesto. Ponudbe do 1. junija pod „Trafika M“ poštno ležeče. 142/3—1

Poštena in pridna učenka ki je izvršila trgovski tečaj se sprejme v večjo zlatarsko in urarsko trgovino. Kje, pove „Prva anončna pisarna“. 289/3—1

Obleke za gospode najnovejšega kroja prodaja po lastni ceni radi pomanjkanja prostora konfekcijska trgovina A. Lukič, Pred Škofijo št. 19. 293/10—1

Dva gospoda se sprejme na stanovanje in dobro domačo hrano. Sprejeto pove „Prva anončna pisarna“. 292/3—1

Hiše, ki se dobro obrestujejo, se prav po ugodnih pogojih prodajo. Polovico kupnine ostane lahko vknjiženo proti malimi obrestim. Natančneje se poizve na Vodovodni cesti 26. 294/4—1

Lepa „Vila“ s 6000 klafr zemljišča v bližini Ljubljane se proda po zmerni ceni jako pripravna za sanatorij. Več se poizve pri upravi „Jutra“. 132/4—1

Podružnica „Jutra“ za Sp. Šiško in okolico

(v Sp. Šiški, Celovška cesta št. 77, v hiši g. Tomažiča) telefon št. 177, sprejema poročila za uredniški del lista, oglase, naročilno itd.

Uradne ure od 8.—12. in od 2.—6.

Zahvala.

Za vse izraze sožalja in dokaze iskrenega sočutja povodom smrti nad vse ljubljene soproga, oziroma očeta, brata, tasta, gospoda

Franc-a Mirt

se najtopleje zahvalujemo. Osobito pa preč. gosp. župniku Vrhovniku, gosp. načelniku kurilnice juž. železnice za častno spremstvo, vsem darovalcem lepih vencev, kakor vsem prijateljem in znancem ki so predragemu pokojniku spremili k zadnjemu počitku.

V Ljubljani, dne 18. maja 1911.
Globoko žalujoči ostali.

Kdor išče ali oddaja kako službo, kdor hoče kaj

kupiti ali prodati, doseže to najlažje, ako inserira

v Malih oglaših „Jutra“. Za besedo se plača samo 5 vinarjev.

Velika vinska klet

se takoj odda. — Poizve se v gostilni pri „Zvezdi“ v Sp. Šiški.

Laška kuhinja

Šelenburgova ulica 7 nasproti glavne pošte. P. n. gostom se priporoča pristno na novo došlo vino Brioni.

Vsak dan razne sveže morske ribe. Danes sardelce, sipe, peresa in mornarski slanki. (Risotto).

Český hostinec v Terstu

Alla Meridionale

Česka gostilna v Trstu

V najem se oddajo v Trbovljah

na najbolj prometnem kraju s l. ali 15. junijem

prostori

pripravni za trgovino, ali kako drugo obrt, obstoječi iz treh sob, veže, kuhinje, kleti in vrta. — Ponudbe naj se pošljejo na H. Senčar, Senožče, Kranjsko.

Telefon interurban št. 129.

Valjčni mlin v Domžalah I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skadišče: Vegova ulica št. 6.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Gruden & Co., Ston trg št. 9.

ANA GOREC, Ljubljana

Dunajska cesta 16 (dvorišče Schneider & Verovšek).

Zaloga koles „Puch“, „Union“ in drugih znamk ter vseh posameznih delov. Najfinejše pneumatike.

Rabljena kolesa vedno v zalogi. Izposojevanje koles. cna in solidna.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.

Državni kolodvor.

Blaž, Dunajska cesta.

Sever, Krakovski nasip.

Pichler, Kongresni trg.

Česark, Šelenburgova ulica.

Dolenec, Prešernova ulica.

Fuchs, Marije Terezije cesta.

Mrzlikar, Sodna ulica.

Šubic, Miklošičeva cesta.

Zupančič, Kolodvorska ulica.

Pirnat, Kolodvorska ulica.

Šenk, Resljeva cesta.

Kotnik, Šiška.

Tivoli, na žel. prel. pri Nar. domu.

Košir, Hišlerjeva ulica.

Stiene, Valvazorjev trg.

Sušnik, Rimska cesta.

Ušeničnik, Židovska ulica.

Kleinstejn, Jurčičev trg.

Wislak, Gosposka ulica.

Kustrin, Breg.

Tenente, Gradaška ulica.

Velkavrh, Sv. Jakoba trg.

Sitar, Florjanska ulica.

Blaznik, Stari trg.

Nagode, Mestni trg.

Kanc, Sv. Petra cesta.

Treo, Sv. Petra cesta.

Kušar, Sv. Petra cesta.

Podboj, Sv. Petra cesta.

Elsner, Kopitarjeva ulica.

Blizjak, Zaloška cesta.

Remžgar, Zelena jama.

Blč, Zaloška cesta.

Sveteč, Zaloška cesta.

Jamšek, Tržaška cesta.

Štravs, Škofja ulica.

Zadel, Karlovska cesta.

Likar, Glince.

Sterkovič, Dunajska cesta.

Cognac Star, pristen destilat dalmatinskega vina je najboljši sredstvo za slabotne in rekonvalescente. Dobi se edino pri trvdki: BR. NOVAKOVIČ, Ljubljana.

Solnčniki, radi velikanske zaloge po vsaki poljubni ceni. Jos. Vidmar, Pred škofijo 19.

Modni salon **Ivane Schiller** Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 31 priporoča vseh vrst **slamnikov.** Sprejema sva popravila.

20-30% ceneje! Ker opustim trgovino s konfekcijskim in galanterijskim blagom, bodem

razprodala

vso zalogo za nad 20% znižano ceno. — Ne zamudite te prilike! Oglejte in prepričajte se!

Marija Vesely Ljubljana Cesarja Jožefa trg. Prodajalo se bode tudi na Vodnikovem trgu vsako sredo in soboto.

TEODOR KORN poprej HENRIK KORN pokrivalec streh in klepar, vpeljalec strelovodov ter in-
:: stalater vodovodov ::
LJUBLJANA Stomškova ul. 3 in 10 Podružnica: Stari trg 9.

Priloga se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem, z asbest - cementnim škrljem (Eternit) patent Hutschek, z izbočeno in ploščnato opeko, lesno - cementno in strešno opeko. Vsa stavbinska in galanterijska, kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. Poprave točno in ceno. Proračuni brezplačno in poštne prosto.

KINTA CYCLES K.C.L. Priznana močna, lahko tekoča solidna in nepreloščljiva so **KINTA** kolesa. Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno. **K. Camernik** LJUBLJANA, Dunajska c. 9. Special. trgovina s kolesi in posam. deli. Izposojevanje koles.

Na dirkališče pride v ponedeljek dne 21. t. m. samo za par dni

25 Sudancev

(možje in žene) iz najtemnejših delov sveta od rodu Nubijcev. Odprto bo od 10. ure dopoldne in od 3. ure popoldne do temne noči.

Vstop 40 vin., sedeži 60 vin. Za otroke in vojake polovica.

Jutro se prodaja v Trstu po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Becher ulica Stadion, **Trevisan** ulica Fontana, **Pipan** ulica Fabra, **Bevk** trg Goldoni, **Vovk** ulica Carducci, **Stanič** ulica Molinpiccolo, **Sekovar** Vojašnični trg, **Hrast** Poštni trg, **Mož** ulica Miramar, **Magolo** ulica Belvedere, **Geržina** Rojan, **Ramacher** Campo Marzio, **Bruna** SS. Martiri, **Ercigoj** ulica Massimiliana, **Rončelj** ulica S. Marco,

Cechimi ulica dell' Istra, **Bruna** ulica del Rivo, **Bubnič** ulica Sette Fontane, **Gramaticopulo** ul. Barriera, **Spöder** ulica Barriera, **Lavrenčič** Vojašnični trg, **Benusi** Greta, **Kichel** Rojan, **Baje** ulica Geppa, **Luzatto** ulica Acquedotto, **Segulin** ulica Industria, **Železnik** Sv. Ivan, **Lug** ulica S. Lucia, **Zidar** Sv. M. Magdalena, **Hreščak** ulica Belvedere.

Lepa vodna moč

3 metre padca, z 19 orali arondiranega sveta z gospodarskim poslopjem in žago, pol ure od železniške postaje Domžale,

se po zelo ugodni ceni prodaja.

Natančnejše podatke da iz prijaznosti g. Jos. Petrič, tovarnar na Viru, p. Dob.

Gg. botrom in botricam priporočam svoja birmanska darila.

Nikelnasta moška ura z verižico od	K 4-50	naprej.
Prava srebrna moška ura z verižico od	K 9-70	"
14 karatna zlata moška ura z verižico od	K 44-	"
Nikelnasta damska ura z verižico od	K 8-50	"
Prava srebrna damska ura z verižico od	K 9-50	"
14 kar. zlata damska ura z verižico od	K 20-	"
Uhani zlato na srebro	K 1-80	"
14 kar. zlato uhani	K 4-50	"

Največja in najsolidnejša tvrdka **H. Suttner** Mestni trg (nasproti rotovžu). Sv. Petra cesta 8.

Lastna tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka „lko“

JULIJA ŠTOR — Ljubljana — Prešernova ulica šte. 5.

največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Izdelovanje igrač **Ernest Hoffarth jun., Dunaj VIII.,** Pfeilgasse 34.

Vojaške oprave za otroke:

Infanterijska garnitura	K 4-
Huzarska	"
Planin. lovcev	"
Dragonska	"
Ulanska	"
Telesne straže	"

obstoječa iz čake, prsnega oklepa, sablje, patronske taške, puške v najfinejši izdeljavi

Prekupovalci specialni cenik.

Razpošiljatev po povzetju.

Del. glavica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Raz. fond nad: K 5.000.000. K 610.000.

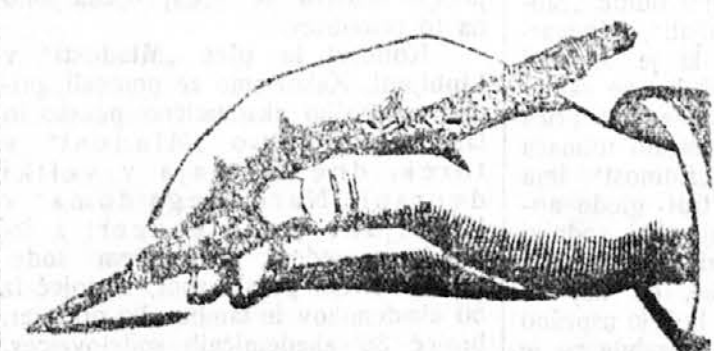
Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici. Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %

Čudež ameriške industrije izumljeno je novo

Adirno pero („Maxim,“)

s pisalno pripravo za črnilo in svinčnik.

Ta posebno duhovito sestavljen aparat služi za hitro in gotovo šeštevane in so njegove glavne prednosti ob najpreprostejši uporabi in brezhibnem funkcioniranju: na eni strani veliko razbremenjenje možgan, ker se celo pri zdržema večurnem delu z Maximom ne občuti nobeno živčno utrujenje,

ki se sicer tako pogosto opaža; na drugi strani zanesljivost in velik prihranek na času. Cena enemu komadu z lahko umljivim natančnim navodilom K 10-60 po povzetju, ako se vpošlje denar naprej K 10. Dobiva se pri glavnem zastopstvu Em. Erber, Dunaj II./8., Enns-gasse št. 12. Iq.

Nekaj izborna ohranjenih **automobilov** vseh velikosti se ceno prodaja. Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za popravilo avtomobilov in trgovina **Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,** Santergasse 13.

Najboljše odgovori „Slovenec“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

Cenjeni trgovci in obrtniki.

Stavbeno podjetje V. Scagnetti naznanja, da bode zgradilo v Šelenburgovi ulici št. 6 veliko strogo moderno trgovsko hišo. V pritličji se bo nahajalo 24 večjih in manjših lokalov za trgovino, v mezaninu 23 lokalov za malo obrt, deloma tudi za trgovino.

Radi najugodnejše in vsem zahtevam posameznikov najprikladnejše razvrstitve teh prostorov, se bodo isti oddajali pred pričetkom stavbe.

Resni reflektanti se uljudno vabijo, da se radi natančnejšega ustnega pogovora zglase v stavbeni pisarni podjetnika V. Scagnettija, Cesta na Rudolfovo železnico šte. 16 (tik državnega kolodvora). — Prosi se, da se cenjeni obisk preje pisмено ali telefonično javi.

Telefon šte. 299.

Poštni predal šte. 54.

Primerna

birmanska darila!!

Najmodernejše obleke za dečke iz temno plavega ali črnega ševiota in kamgarna kakor tudi bele obleke za deklice iz pike-a, batista in čipk. Največja izbira oblek za gospode in damske konfekcije.

Cene priznane nizke!

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5.